

Een dag uit het leven van een consultant

Activerende werkvormen, wilt u er een paar?

Ik had mij onlangs ingeschreven voor een workshop. Met mijn pen in de aanslag, papier bij de hand en een aantal eigen 'leervragen' in het hoofd, wachtte ik ... en wachtte ik ... en wachtte ik tot de workshop ook daadwerkelijk een interactief karakter zou krijgen. Het wilde niet echt lukken die middag.

Waar leren leerlingen het meeste van? Wat geeft de krachtigste leerervaringen? Het is zo langzamerhand algemeen bekend dat het geven van alleen informatie en instructie niet zo'n grote opbrengst heeft. Gelukkig staan de methoden dan ook vol met verwerkingsopdrachten. Maar het is ook genoegzaam bekend dat niet alleen de 'gewone' verwerkingsopdrachten maar vooral ook activerende werkvormen een hoog leerrendement geven. Interactieve werkvormen zorgen ervoor u, docent, in een andere rol komt. Dat u de leerling volgt en bijstuurt, dat u de leerlingen zichzelf steeds een stap verder laat brengen, terwijl u optimaal kan differentiëren in tempo, niveau, interesse ...

Ik bekijk de laatste tijd veel video opnames, samen met docenten. Veel van die docenten bevinden zich in deze veranderende positie; ze willen van hun frontale rol af en zouden graag meer coachen, echt begeleiden. Ervoor zorgen dat zij de hoofden van hun leerlingen in de 'leerstand' krijgen en hun leeropbrengst omhoog gaat. Ik begeleid die docenten. De videobeelden laten zien dat men vaak moeite doet om coachend bezig te zijn, maar dat het spectrum aan interactieve werkvormen, ook die hele kleine, toch nog erg beperkt is. Dat ondanks de verschillende publicaties die er zijn over interactief werken. Blijkbaar zijn die of niet voorhanden op school of ze nodigen nauwelijks uit om ermee aan de slag te gaan.

1-2

Als docenten vinden – en mij vinden ze aan hun zijde – dat hun leerlingen meer leren als zij als docent, een andere rol aannemen, dan hebben ze die verschillende interactieve werkvormen wel nodig. Daarmee kunnen ze van doceren naar begeleiden. Dat geeft ze de mogelijkheid om te gaan van het aanspreken van eigen 'doceer-inspanning' naar het aanspreken van de 'leerkracht' van de leerling.

Het gaat hier niet per definitie om ingewikkelde nieuwe methodieken. Het kan al met eenvoudig makkelijk toepasbare werkvormen. Ook ontstaat er al een andere interactie met een kleine gedragsverandering van uw kant. Start, bij een vraag van de leerling, bijvoorbeeld eens met vragen als: Waar ben je mee bezig? Wat weet je al? Wat heb je tot nu toe gedaan? En ga na de antwoorden pas aanwijzingen geven. Eerst volgen en dan vanuit de gehoorde informatie gericht sturen, niet meer dan nodig. Dat is de basis. Er gebeurt immers van alles in de koppies van onze leerlingen en we missen belangrijke kansen als we niet via vragen hierop inspelen. Ja, dat kost wat meer tijd. Maar ik begon dit stukje over leerrendement. En we weten al lang dat actief bezig zijn en gericht zelf ontdekkend leren, voortbouwen op dat wat je al weet, een hoog leerrendement geeft. Ik gun alle docenten deze rol, de rol van leerkracht, want het maakt het werk zo veel boeiender.

Naar de winkel voor een boek? Doe vooral. Maar ik kan u ook blij maken; ik heb zelf een mooie verzameling makkelijk toepasbare activerende werkvormen, die nauwelijks extra (ingewikkelde) voorbereiding vragen. Placemat, de 3 B's, Black Box, diverse quiz-vormen, vragenrondjes, diverse tips om kennis te activeren, enz. U kunt er zo over beschikken door mij even een mail te sturen.

Activerende werkvormen,
Wilt u er nog een paar?
Mail mij maar!

Wim Bos
wimbos@linqueconsult.nl

